

автор | Ігор Тимків,
аналітик ринку
зернових культур

Аналітичний огляд ринку зернових культур за червень 2014 р.

Пшениця

Червневий звіт МСГ США мав ведмежий характер для ринку пшениці. Оцінка світового виробництва пшениці в 2014/15 МР була підвищена на 4,6 млн т – до 701,6 млн т. Збільшення цього показника спостерігалось для ЄС-28 на 1,4 млн т – до 146,3 млн т, Китаю на 1 млн т – до 124 млн т, Індії на 1,9 млн т – до 95,9 млн т, Росії на 1 млн т – до 53 млн т. Водночас оцінка виробництва пшениці в США була знижена на 0,5 млн т – до 52,9 млн т. Прогноз урожаю пшениці в Україні залишився на тому само рівні, що і місяцем раніше – 20 млн т.

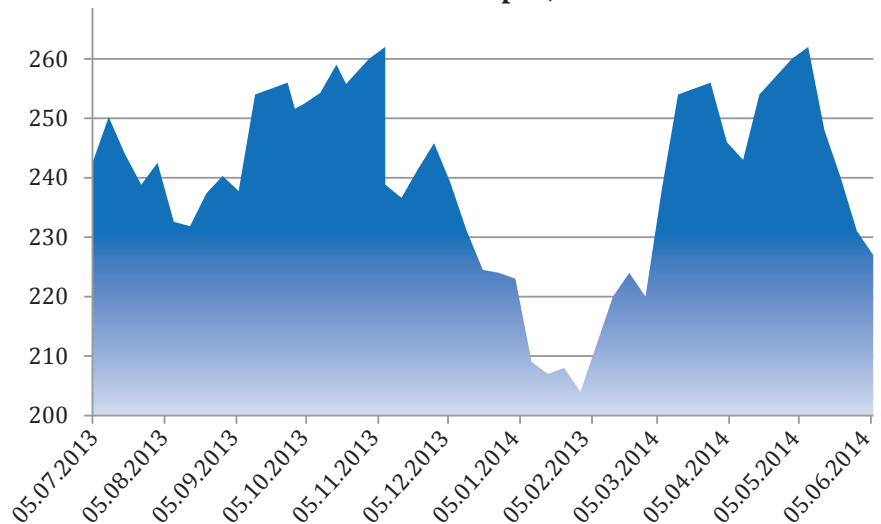
Оцінка світового споживання пшениці у світі була підвищена на 2,8 млн т – до 699,1 млн т. Головними споживачами пшениці у світі будуть Китай та Європейський Союз – по 122 млн т. Світова торгівля пшеницею в 2014/15 МР складе 152 млн т, що на 0,4 млн т більше, ніж прогнозувалось у травні.

Вперше в історії світовим лідером по експорту пшениці у світі стане не США, а Європейський Союз. За оцінками експертів МСГ США, країни

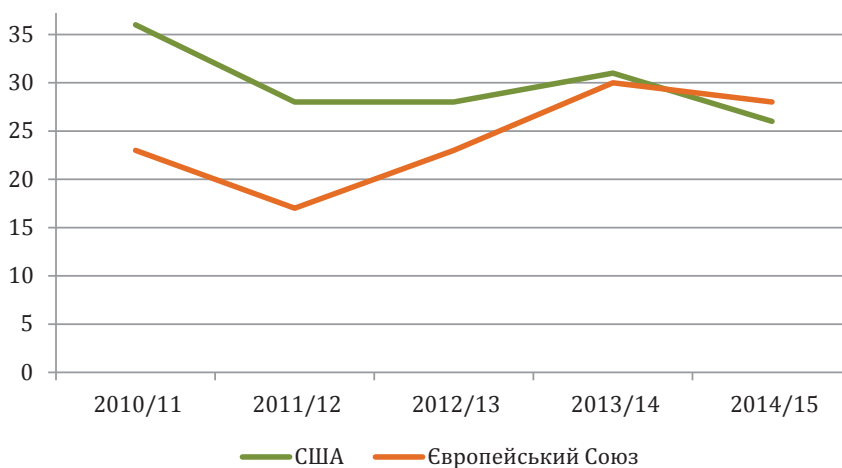
ЄС-28 у 2014/15 МР поставлять на світовий ринок 28 млн т, а США за той же період експортують 25,5 млн т. У червневому звіті МСГ США було підвищено оцінку експорту пшениці з Росії на 0,5 млн т – до 19,5 млн т. Оцінка експорту пшениці з України залишилась незмінною – 8,5 млн т. Світові запаси пшениці в 2014/15 МР повинні скласти 188,6 млн т, що на 1,2 млн т більше, ніж прогнозувалось у травневому звіті МСГ США. Цей фактор виявився негативним для ринку. Протягом червня ціновий рівень пшениці на світовій арені суттєво знизився. Ослаблення ринку протягом звітного періоду було викликане такими факторами:

- покращення погодних умов у США. Протягом червня погодні умови на території Великої Рівнини в США були сприятливими для вирощування озимої пшениці.

Тижневий графік найближчого контракту пшениці на Чиказькій біржі, \$/т

Порівняння експорту американської та європейської пшениці, млн т

Світовий баланс пшениці, млн т

	2012/13	2013/14*	2014/15*	2014/15, %
Перехідні запаси				
Китай	53,960	58,180	62,180	6,88
Індія	24,200	17,830	16,300	-8,58
США	19,538	16,144	15,622	-3,23
Україна	2,579	3,957	4,057	2,53
Всього	175,329	186,531	182,647	-2,08
Виробництво				
ЄС-28	133,846	143,324	146,250	2,04
Китай	121,023	121,720	124,000	1,87
Індія	94,880	93,510	95,850	2,50
Україна	15,761	22,278	20,000	-10,23
Всього	657,297	713,969	701,621	-1,73
Імпорт				
Египет	8,300	10,500	10,800	2,86
Китай	2,960	7,000	3,000	-57,14
Бразилія	7,547	7,300	6,500	-10,96
Україна	0,045	0,100	0,100	0,00
Всього	146,995	158,984	152,010	-4,39
Споживання				
Китай	125,000	123,500	122,000	-1,21
ЄС-28	119,500	117,000	122,000	4,27
Індія	83,822	93,900	93,900	0,00
Україна	11,400	11,500	11,500	0,00
Всього	679,231	703,200	699,060	-0,59
Експорт				
США	27,695	31,200	25,500	-18,27
ЄС-28	22,621	30,000	28,000	-6,67
Австралія	21,269	18,500	19,000	2,70
Україна	7,190	9,484	8,500	-10,38
Всього	146,995	158,404	152,010	-4,04

* – прогноз USDA

Хоча відзначимо, що урожай пшениці в США в поточному сезоні буде нижчим, ніж минулого маркетингового сезону;

- хороші перспективи виробництва пшениці практично в усіх регіонах світу. В країнах Європейського Союзу та Причорномор'я погодні умови сприяють розвитку озимої пшениці;
- ліквідація довгих позицій інвестиційними фондами. Після того як інвестори побачили, що проблем з балансом пшениці в поточному і наступному сезонах не буде, вони почали ліквідувати свої довгі позиції, які наращували на фоні нестабільної політичної ситуації в Україні та несприятливих погодних умов у США;
- покращення політичного клімату в Україні. Після того як в Україні пройшли дострокові вибори Президента України, експерти очікують покращення ситуації у східній частині країни.

Наш прогноз. Світовий ринок пшениці останні декілька місяців знаходиться в понижувальному ціновому тренді. На сьогодні не видно фундаментальних факторів, які змогли

б надати значну підтримку ціновому рівню пшениці та розвернути тренд. Наступного місяця, найімовірніше, понижувальна тенденція продовжиться, проте її темпи значно знизяться.

Уперше в історії світовим лідером експорту пшениці у світі стануть не США, а країни Європейського Союзу. За останніми даними, експорт європейської пшениці в 2014/15 МР складе 28 млн т, тоді як експорт пшениці зі США складе 25,5 млн т.

Український ринок

Протягом червня український ринок пшениці демонстрував понижувальний тренд, що було викликано низхідною ціновою тенденцією на світовому ринку та наближенням нового сезону.

Зазначимо, що торгівля пшеницею старого урожаю протягом звітного періоду знаходилась на дуже низькому рівні, оскільки імпортери зміщували свої закупки до нового урожаю. Деякі оператори ринку в червні уклали форвардні контракти на поставку пшениці, проте їх кількість була значно нижчою, ніж в аналогічний період роком раніше.

Трейдери у червні знизили свої закупівельні ціни на пшеницю приблизно на 200 грн/т. На умовах поставки СРТ–порти Азовського та Чорного морів закупівельні ціни на продовольчу пшеницю склали 2600–2800 грн/т. Ціни на фуражну пшеницю розмістились у діапазоні 2450–2650 грн/т, що в середньому на 200 грн/т нижче, ніж попереднього місяця.

Закупівельних цін на пшеницю нового урожаю поки що ніхто не оголошує, проте з огляду на експортні ціни можна припустити, що вони будуть знаходитись приблизно на такому само рівні, як ціни на старий урожай пшениці.

Підприємства, які займаються виготовленням борошна, протягом звітного періоду знизили свої закупівельні ціни на продовольчу пшеницю в середньому на 100 грн/т – до 2550–2750

грн/т на умовах поставки СРТ–завод. На експортному ринку ми спостерігали зниження цін. Продовольча пшениця старого урожаю на умовах поставки FOB–порти Азовського та Чорного морів пропонувалась за цінами 270–280 \$/т, що на 10 \$/т нижче, ніж у травні. Ціни на продовольчу пшеницю нового урожаю на тих самих умовах поставки склали 240–255 \$/т. Експортні ціни на фуражну пшеницю старого урожаю склали 240–250 \$/т як і місяцем раніше, новий урожай пропонувався за цінами 220–230 \$/т.

Наш прогноз. Протягом липня, першого місяця нового сезону, ми очікуємо зниження цінового рівня пшениці за рахунок високої пропозиції на ринку. Негативно на ціновому рівні української пшениці також може позначитись низхідний тренд на світовому ринку.

Фактори зростання:

- технічні покупки ф'ючерсних контрактів;
- фіксація прибутку інвесторами;
- зниження оцінки урожаю пшениці у США.

Фактори зниження:

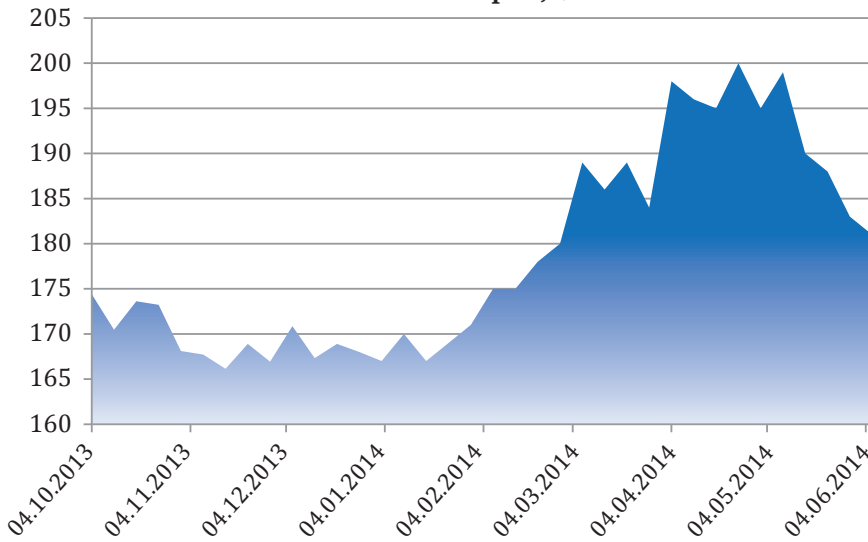
- покращення погодних умов у США;
- ліквідація довгих позицій інвесторами;
- ведмежий звіт МСГ США.

Кукурудза

У червневому звіті МСГ США оцінка виробництва кукурудзи у світі в 2014/15 МР була підвищена на 2 млн т – до 981,1 млн т. Для України прогноз виробництва був збільшений на 1 млн т – до 27 млн т, ЄС-28 – на 0,8 млн т – до 65,3 млн т, Росії – на 0,5 млн т – до 13 млн т.

Тижневий графік найближчого контракту кукурудзи на Чиказькій біржі, \$/т

Оцінка виробництва кукурудзи для США не зазнала змін – 354 млн т. Світове споживання кукурудзи у світі наступного сезону очікується на рівні 967,5 млн т, що на 1,6 млн т більше, ніж очікувалось раніше.

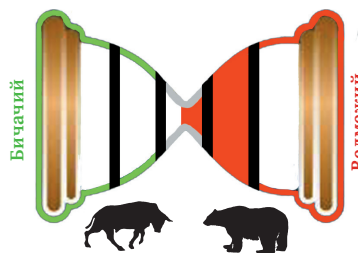
Оцінка світової торгівлі кукурудзою в 2014/15 МР складе 118,4 млн т, що на 0,5 млн т більше, ніж прогнозувалось у травневому звіті. Експорт американської кукурудзи складе 43 млн т, що і прогнозувалось раніше. Оцінку експорту бразильської кукурудзи було підвищено на 0,5 млн т – до 22 млн т. Прогноз експорту кукурудзи з України залишився незмінним – 16 млн т.

Світові запаси кукурудзи на кінець 2014/15 МР оцінюються в 182,7 млн т, що на 1 млн т більше, ніж прогнозувалось у травневому звіті.

Протягом червня ціновий тренд кукурудзи можна було охарактеризувати як понижувальний. Головним драйвером на ринку стали погодні умови на території Середнього Заходу в США. Посівна кампанія кукурудзи в США пройшла без жодних проблем і на сьогодні стан американської кукурудзи можна оцінити як дуже хороший. Липень матиме вирішальне значення на формування урожайності кукурудзи. Якщо

в цей період погодні умови і надалі сприятимуть розвитку посівів, то восени американські фермери мають шанс зібрати великий урожай кукурудзи, що буде здійснювати тиск на ціновий рівень кукурудзи в усьому світі.

Наш прогноз. Світовий ринок кукурудзи протягом останніх місяців знаходиться в понижувальному ціновому тренді, найближчого часу ця тенденція, найімовірніше, продовжиться. На сьогодні немає жодних погодних проблем на території США, що повинно привести до чергового великого урожаю кукурудзи.

Фактори зростання:

- високий експорт американської кукурудзи старого урожаю;
- фіксація прибутку інвесторами.

Фактори зниження:

- сприятливі погодні умови у США;

- підвищення оцінки кінцевих запасів у світі;
- ліквідація довгих позицій інвесторами.

Український ринок

Минулого місяця на українському ринку кукурудзи не спостерігалось практично жодних змін. Торгівля знаходилась на досить низькому рівні, що було викликано низьким попитом на кукурудзу з боку трейдерських компаній. Імпортні компанії також виявляли слабкий інтерес до закупівлі української кукурудзи. Експортноорієнтовані компанії протягом звітного періоду закуповували кукурудзу на умовах поставки СРТ–порти Азовського та Чорного морів за 2350–2550 грн/т як і місяцем раніше.

Зовнішньоекономічні контракти на кукурудзу старого урожаю на умовах поставки FOB–порти Азовського та Чорного морів укладались за цінами 235–245 \$/т, що на 10 \$/т нижче, ніж минулого місяця. Індикативні ціни на кукурудзу нового урожаю на умовах поставки FOB–порти

Світовий баланс кукурудзи, млн т

	2012/13	2013/14*	2014/15*	2014/15, %
Перехідні запаси				
Китай	67,570	77,200	78,100	1,17
США	20,859	29,797	43,851	47,17
Бразилія	14,150	15,450	13,750	-11,00
Україна	1,191	2,241	2,391	6,69
Всього	138,185	169,047	182,647	8,05
Виробництво				
США	273,832	353,715	353,965	0,07
Китай	205,614	217,730	220,000	1,04
Бразилія	81,500	76,000	74,000	-2,63
Україна	20,922	30,900	27,000	-12,62
Всього	868,796	981,889	981,123	-0,08
Імпорт				
Японія	14,412	15,500	16,000	3,23
ЄС-28	11,351	14,000	13,000	-7,14
Мексика	5,676	11,500	10,900	-5,22
Україна	0,050	0,050	0,050	0,00
Всього	100,526	119,445	117,94	-1,26
Споживання				
США	263,641	263,641	296,812	12,58
Китай	200,000	200,000	222,000	11,00
ЄС-28	69,600	69,600	65,247	-6,25
Україна	8,100	8,100	11,400	40,74
Всього	865,24	865,264	967,523	11,82
Експорт				
США	18,275	48,000	43,000	-10,42
Бразилія	26,044	20,500	22,000	7,32
Аргентина	22,789	9,500	17,000	78,95
Україна	12,726	20,000	16,000	-20,00
Всього	100,526	119,445	118,44	-0,84

* – прогноз USDA

Азовського та Чорного морів склали 195–205 \$/т.

Наш прогноз. Наступного місяця український ринок кукурудзи, найімовірніше, продовжить ослаблення на фоні понижувального тренду на світовому ринку та низького попиту на українську кукурудзу.

Ячмінь

У щомісячному звіті МСГ США оцінка світового виробництва ячменю в 2014/15 МР була знижена на 1,5 млн т – до 131 млн т. В основному зниження цього показника відбулось за рахунок Туреччини. За даними експертів американського Мінсільгоспу, виробництво ячменю в Туреччині складе 4 млн т, що на 3,3 млн т менше, ніж сезон раніше.

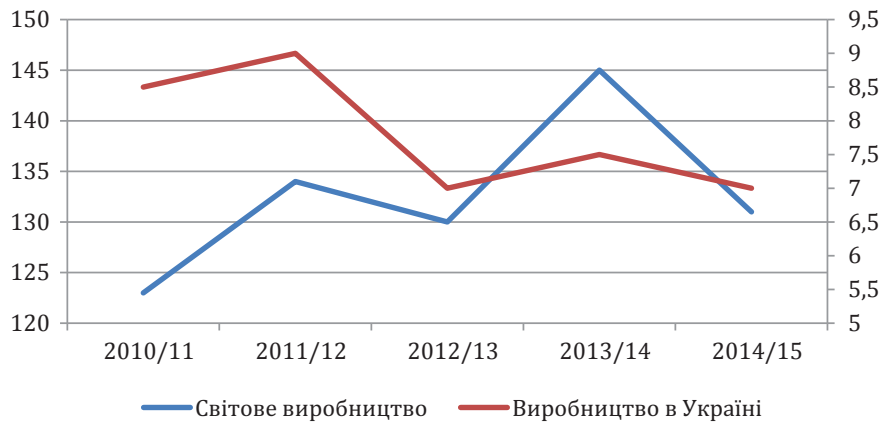
Світове споживання ячменю протягом наступного сезону складе 136,5 млн т, що на 2 млн т менше, ніж прогнозувалось у травні.

Світова торгівля ячменем у 2014/15 МР була оцінена в 20,5 млн т, що на 0,3 млн т більше, ніж очікувалось раніше. ЄС-28 експортує 5,8 млн т ячменю, що на 0,3 млн т більше, ніж прогнозувалось у травневому звіті. Оцінку кінцевих запасів ячменю в сезоні 2014/15 МР було переглянуто в бік підвищення на 0,5 млн т – до 18,3 млн т.

Минулого місяця світовий ринок ячменю демонстрував зниження, що було викликано негативним ціновим трендом на світовому ринку фуражного зерна. Проте ослаблення ринку було обмежено, оскільки виробництво ячменю у світі наступного сезону різко знизиться – приблизно на 14 млн т.

Наш прогноз. З початком нового сезону в країнах північної півкулі світовий ринок ячменю може і далі знижуватись, проте ми не очікуємо якогось значного ослаблення ринку. Високий попит на ячмінь з боку імпортерів обмежуватиме зниження цінового рівня.

Динаміка виробництва ячменю, млн т

Фактори зростання:

- зниження світового виробництва ячменю в сезоні 2014/15 МР;
- активні закупівлі ячменю з боку імпортерів.

Фактори падіння:

- негативний тренд на ринку фуражного зерна;
- наближення нового сезону в країнах північної півкулі.

Український ринок

На українському ринку ячменю, як і очікувалось раніше, не спостерігалось жодних суттєвих змін. Торговельна активність на ринку була дуже низькою, що викликано відсутністю пропозиції зерна старого урожаю. Якщо говорити про торгівлю ячменем нового урожаю, то тільки деякі компанії уклали форвардні контракти. Низька кількість форвардних контрактів пов'язана з нестабільною політичною ситуацією на сході України.

Рівень закупівельних цін на ячмінь на умовах поставки СРТ–порти Азовського та Чорного морів склав 1900–2070 грн/т, що в середньому на 100 грн/т вище, ніж місяцем раніше. Експортні ціни на ячмінь протягом минулого місяця на умовах поставки FOB–порти Чорного та Азовського морів склали 230–235 \$/т як і місяцем

Світовий баланс ячменю, млн т

	2012/13	2013/14*	2014/15*	2014/15, %
Перехідні запаси				
ЄС-28	6,085	5,250	4,384	-16,50
Саудівська Аравія	2,728	4,078	2,853	-30,04
Іран	1,378	1,480	1,248	-15,68
Україна	1,172	0,859	0,864	0,58
Всього	22,600	24,314	18,770	-22,80
Виробництво				
ЄС-28	54,897	59,607	55,884	-6,25
Росія	13,952	15,389	16,000	3,97
Канада	7,466	9,600	7,200	-25,00
Україна	5,500	7,300	7,000	-4,11
Всього	130,017	145,124	132,533	-8,68
Імпорт				
Саудівська Аравія	10,200	8,000	7,500	-6,25
Китай	2,184	3,300	3,000	-9,09
Японія	1,356	1,300	1,300	0,00
Україна	0,030	0,030	0,030	0,00
Всього	22,134	20,205	20,480	1,36
Споживання				
ЄС-28	51,000	53,700	51,000	-5,03
Росія	12,100	12,800	13,200	3,12
Саудівська Аравія	8,125	8,525	8,725	2,35
Україна	6,200	6,950	5,000	-28,06
Всього	131,706	141,703	136,552	-3,64
Експорт				
Аргентина	3,647	3,000	2,500	-16,67
Австралія	4,621	5,700	4,700	-17,54
ЄС-28	6,473	4,100	5,800	41,46
Україна	2,366	2,300	2,000	-13,04
Всього	22,134	20,205	20,480	1,36

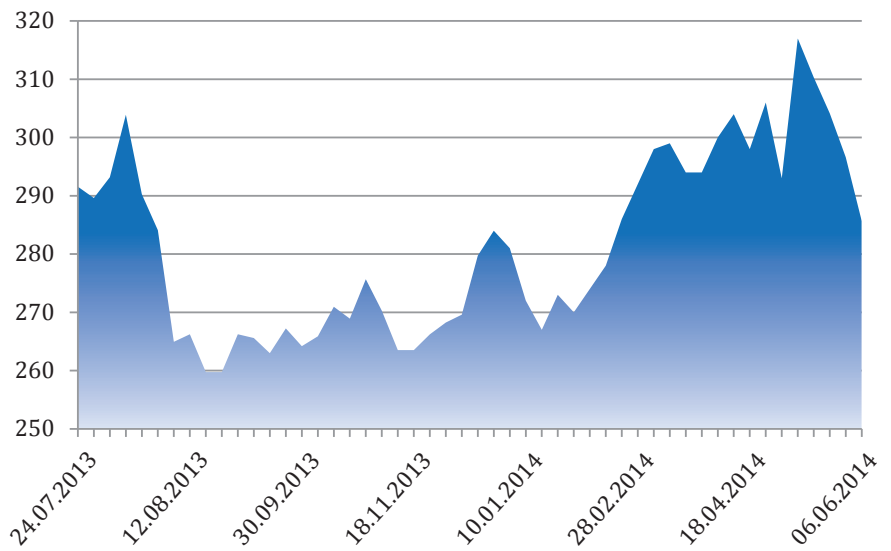
* – прогноз USDA

раніше. Індикативні ціни на ячмінь нового урожаю на умовах поставки FOB–порти Чорного та Азовського морів розмістились у діапазоні 220–230 \$/т.

Наш прогноз. З початком нового сезону на ринку ячменю активізується торгівля. Пропозиція зерна від аграріїв має різко збільшитись, отож на початку сезону можливе зниження закупівельних цін. Проте, враховуючи зниження виробництва ячменю у світі, попит на нього повинен знаходитись на високому рівні. Тому аграріям краще не поспішати з реалізацією цієї зернової. За різними прогнозами операторів ринку, виробництво зерна в Україні наступного сезону складе 53–62 млн т. Найоптимістичніший прогноз виробництва зерна в Україні надали фахівці Української аграрної конфедерації – 60,5– 61,5 млн т, що, на перший погляд, є майже недосяжною цифрою. Згідно з оцінкою американського Мінсільгоспу виробництво зерна (кукурудза, ячмінь, пшениця) в Україні в 2014/15 МР складе

Тижневий графік найближчого контракту ячменю на Паризькій біржі, \$/т

54 млн т, з них 27 млн т кукурудзи, 20 млн т пшениці та 7 млн т ячменю. Такий прогноз є більш реалістичним. Отже, можна припустити, що наступного сезону ми побачимо зниження виробництва зерна в Україні. Якщо порівняти ціновий

рівень на зернові культури, то на початок сезону він буде значно вищим, ніж минулого року. Проте ця різниця викликана насамперед девальвацією гривні.